

Asia: VN/23031/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Maa- ja metsätalousministeriölle

24.10.2025

Viite: VN/23031/2025

Asia: Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi metsästyslain muuttamisesta

Suomen eläinoikeusjuristit ry kiittää lausuntomahdollisuudesta ja toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Yhteenveto

Suomen eläinoikeusjuristit ry ei kannata suden ympärivuotisen rauhoituksen poistamista. Jos rauhoitus poistetaan, on metsästyslakiin lisättävä säännös, että maa- ja metsätalousministeriön asettamien pyyntikiintiöiden tulee perustua uusimpaan tieteelliseen tietoon ja Luonnonvarakeskuksen määrittämään suotuisan suojelun viitearvoon. Suomen eläinoikeusjuristit ry katsoo, että ehdotus rauhoituksen poistamisesta perustuu alla esitetyin perustein puutteelliselle suojelutason arvioinnille.

Lain valmistelu ja aikataulu

Suomen eläinoikeusjuristit ry haluaa huomauttaa, että lakihanketta tuntuu vaivaavan kiire. Maa- ja metsätalousministeriön tiedotteissa on jo todettu lakimuutoksen tulevan todennäköisesti voimaan talveksi ja ministeriö on esittänyt oman arvionsa suden suotuisan suojelutason viitearvosta kesken lakihankkeen. Tiukka aikataulu asettaa epäilyksen sille, kuinka paljon ministeriö ottaa luonnoksesta

annetut lausunnot huomioon. Lisäksi luonnoksesta puuttuu täysin esityksen ympäristövaikutusten arviointi. Samat puutteet tuntuvat vaivaavan muitakin ministeriön metsästysaiheisia lakihankkeita.

Suomen eläinoikeusjuristit ry pyytää ministeriötä huomioimaan lisäksi, että lausuntoajan tulee pääsääntöisesti olla vähintään 6 viikkoa, ja tätä lyhyempi lausuntoaika tulee perustella lausuntopyynnössä. Tässä lausuttavassa asiassa lausuntoaika on ollut neljä viikkoa, mutta ministeriö ei ole esittänyt perusteluja lausuntokierroksen lyhyydelle.

Suden metsästyksen EU-oikeudellinen viitekehys

Susi on kesäkuussa 2025 voimaan tulleen luontodirektiivin muutoksen jälkeen luokiteltu yhteisön tärkeänä pitämäksi lajiksi (liite V). Suomella on edelleenkin sekä luontodirektiivin että luonnonsuojelulain perusteella velvollisuus ylläpitää suden suotuisaa suojelutasoa. Lajin suotuisa suojelutaso tarkoittaa luontodirektiivin 1(i) mukaan sitä, että laji pystyy pitkällä aikavälillä selviytymään luonnollisten elinympäristöjensä elinkelpoisena osana.

Nyt maa- ja metsätalousministeriö haluaa lakiehdotuksella poistaa suden ympärivuotisen rauhoituksen ja mahdollistaa suden metsästyksen asettamalla vuosittaisen metsästyskiintiön. EU-tuomioistuimen oikeuskäytäntö asettaa kuitenkin tiukan kehyksen tällaiselle, ns. kannanhoidolliselle metsästykselle. Jotta metsästys voitaisiin sallia, on oltava varmuus uusimman tieteellisen tiedon valossa siitä, että se ei vaaranna suden suotuisan suojelutason säilymistä.

Tieteellisen tiedon huomioon ottaminen

Maa- ja metsätalousministeriö on tiedottanut 10.10. määrittäneensä suden suotuisan suojelun tason viitearvoksi 273. Luku poikkeaa huomattavasti arvioista eri tieteellisissä tutkimuksissa, joissa viitearvo on vaihdellut välillä 500–800. Ministeriön arvioissa on huomioitu vain suden lyhyen aikavälin sukusiittoisuuden välttäminen (ns. 50:500-säännön ensimmäinen osa) ja jätetty huomiotta mahdollisuus pitkän aikavälin geneettiseen sopeutumiseen, mikä vaatii suuremman kannan (säännön jälkimmäinen osa).

Suotuisan suojelun viitearvon määrittämisessä ei tule ottaa huomioon Venäjällä olevaa susikantaa, sillä kuten EU-tuomioistuin on useassa tuomiossa todennut, Venäjälle ei ole EU:n tasolla olevaa suojelulainsäädäntöä, eikä suden pitkän aikavälin säilymiseen siellä voi luottaa. Lisäksi Suomi rakentaa tällä hetkellä itärajalle n. 200 km pituista raja-aitaa, jonka vaikutuksesta eläinten liikkumiseen ei ole tutkimustietoa. EU-tuomioistuin on todennut kesäkuussa 2025 antamassaan tuomiossa, että raja-aidan vaikutukset Viron susikantaan tulee ennakoida. Samoin on varmasti myös Suomen rakentaman raja-aidan kanssa.

Tämän takia Suomen eläinoikeusjuristit ry vastustaa suden ympärivuotisen rauhoituksen poistamista. Jos rauhoitus poistetaan, on metsästyslakiin lisättävä säännös, että maa- ja metsätalousministeriön asettamien pyyntikiintiöiden tulee perustua uusimpaan tieteelliseen tietoon ja Luonnonvarakeskuksen määrittämään suotuisan suojelun viitearvoon.

Suomen eläinoikeusjuristit ry korostaa, että Ruotsilla, joka on mahdollistanut kiintiömetsästyksen määrittämällä suden suojelutason erittäin alhaiselle yksilömäärälle, on käynnissä Euroopan komission käynnistämiä rikkomusmenettelyprosesseja luontodirektiivin määräysten laiminlyönnin johdosta.

Ympäristöjärjestöjen valituslupa ja suden metsästystä koskeva oikeuskäytäntö

Hallituksen esityksen mukaan susista aiheutuneet kielteiset vaikutukset susialueilla asuvien ihmisten arkeen ja lammastalouden harjoittamiseen ovat lisääntyneet ja laajenneet uusille alueille. Hallituksen esitysluonnoksen arvion mukaan tilanteeseen on päädytty, kun ns. suden kannanhoidollisia poikkeuslupia "ei valitusten ja metsästyslain 41 a §:ään liittyvän oikeuskäytännön vuoksi ole ollut mahdollista saada täytäntöönpanoon."

Suomen eläinoikeusjuristit ry pitää tätä tulkintaa vääristyneenä. Ympäristöjärjestöt ovat valitusoikeuttaan käyttämällä onnistuneet estämään satojen perusteettomasti myönnettyjen poikkeuslupien toimeenpanon. On erikoista, että hallituksen esityksessä kritisoidaan valitusoikeuden käyttöä, sillä oikeusvaltiossa on suotavaa saattaa epäillyt rikkomukset oikeuden tutkittavaksi. Se, että kansalliset tuomioistuimet ja Euroopan unionin tuomioistuin ovat antaneet toistuvasti langettavia tuomioita Suomen metsästyskäytännöistä, kertoo Suomen metsästyksestä vastaavien viranomaisten epäonnistumisesta, ei suomalaisten ympäristöjärjestöjen ja oikeuslaitoksen toiminnasta.

Pyyntilupa vrt. alueellinen kiintiö

Hallituksen esityksessä esitetään alueellisiin kiintiöihin perustuva metsästys vaihtoehtona pyyntiluvanvaraiselle metsästykselle. Suomen eläinoikeusjuristit ry muistuttaa, että maa- ja metsätalousministeriö on vuonna 2016 järjestetyn alueellisiin kiintiöihin perustuvan metsästyksen pohjalta tehnyt havainnon, että kannanhoidollisen metsästyksen kestävyyttä ei voida varmistaa kiintiömetsästyksellä. Tästä syystä esitämme, että mahdollinen metsästys tulee toteuttaa pyyntiluvanvaraisesti.

Suomen eläinoikeusjuristit ry

24.10.2025

Anna Turkki, varapuheenjohtaja

Ville Piirainen, hallituksen jäsen

Turkki Anna
Suomen eläinoikeusjuristit ry